

Høj- og Stadsretsdom 9. Januar 1911:

I et Tilfælde, hvor Bestyrelsen for Foreningen af danske Oliemøllere til Medlemmerne af Københavns Vognmandsforening havde udsendt en Skrivelse, hvori disse underrettedes om, at Kuskens Fællesforbund havde foranlediget, at Kuskene paa nogle Fabrikker havde nedlagt Arbejdet, og anmodedes om ikke at give de strejkende Arbejdere, hvis Navne angaves i en medfølgende Fortegnelse, Beskæftigelse, før Bestyrelsen havde givet Meddelelse om Strejkens Afslutning, fastslog Domstolen, at *denne Skrivelse ikke kunde anses for retsstridig*, da den kun var en til Medlemmerne af en bestemt Arbejdsgiverforening rettet privat Meddelelse.

Endelig skal som en Dom fra den allersidste Tid, der sætter en vis Grænse for Organisationernes Kampfrihed, anføres:

Højesteretsdom af 9. Juni 1926 i den tidligere omtalte Sag vedrørende Blokade overfor Kolindsund Ejerlav og en Købmand N. N.:

Fagforeningen idømtes en Erstatning til Ejerlavet paa 100 000 Kr. og til Købmand N. N. paa 6 000 Kr.

Det fremgaar af Præmisserne, at Dommen har lagt Vægt paa den Maade, hvorved Organisationerne er gaaet frem ved Iværksættelsen af Blokaden, og som har gjort denne retsstridig.

Dommen lægger Vægt paa, at Foreningerne, som det maa antages usandfærdigt, offentligt har sigtet Ejerlavet for at have lockoutet Lavets Arbejdere, at Foreningerne adskillige Gange har offentliggjort Navnene paa Personer, der var Klagerne behjælpelige med Afsættelse af deres Produkter, og at Foreningerne paa den i Dommen nærmere beskrevne Maade — saaledes bl. a. ved Henvendelser til og ved Trusler om Strejke og Blokade overfor Klagerens Forretningsforbindelser — har tilstræbt helt at afskære Klagerne fra Afsættelsen af deres Avl.

Dommen har vakt megen Opmærksomhed og er blevet stærkt kritiseret fra Arbejderside, der har truet med at ville foranledige hele Spørgsmaalet rejst i den af Socialministeriet nedsatte Arbejdskommission.

Højesteretsdommer Eyvind Olrik har i „Ugeskrift for Retsvæsen“ 1926, S. 189—191, offentliggjort nogle Kommentarer til Dommen, hvoraf skal anføres følgende:

„Men ogsaa under Organisationernes Førerskab bør der i det samlede Samfunds Interesse være Grænser for de Onder, de kæmpende kan tilføje hinanden. Hvis endog under Krig imellem Staterne visse Kampmidler udelukkes, maa det vel saa meget mere kræves, at de sociale Stridigheder indenfor den enkelte Stats Rammer føres paa en Maade, der ikke ligger udenfor det Retsstandpunkt, hvortil Samfundet i det hele bekender sig. Noget andet kan i hvert Fald først komme til at gælde, naar Kampen fra den ene eller den anden Side udarter til et Angreb paa selve det hidtidige Samfund — men i saa Fald er man ude over det Omraade, hvor Retten gælder, og er inde i de Kampe, hvor Magten sættes i Rettens Sted, og hvis rigtige Betegnelse er Revolution, hvad enten Krænkelsen kommer fraoven ellerfra nedenu.“

„Naar Lovgivningen imidlertid saaledes til en vis Grad lader os i Stikken, bliver det Domstolene, der ud fra en almindelig Betragtning af den i Samfundet raadende Ret i det enkelte Tilfælde maa søge at afgøre, om Kampen, den være i sig selv lovlig, ved den Maade, hvorpaa den gennemføres, har overskredet de Regler, Samfundet som Retssamfund bygger paa. De to Højesteretsdomme hviler nu paa et Skøn over samtlige foreliggende Omstændigheder, der udviste, at en Række yderst nærgaaende Kampmidler var anvendt. Dommene statuerer paa Grundlag heraf, at der i Kolindsundkonflikten har foreligget en saadan Overskridelse af beføjede Kampmidler, og paalægger som Følge heraf de Organer, der har Ansvaret herfor, at erstatte den tilføjede Skade.“